

Pol Castellanos

L'impostor de Viena

I si tinguessis a les
mans el poder per
dominar el món?

Estrella Polar

Pol Castellanos

L'IMPOSTOR
DE VIENA

Estrella Polar

Estrella Polar

© del text: Pol Castellanos, 2019

© de la il·lustració de la coberta: Pep Boatella, 2019

© d'aquesta edició: Edicions 62, S.A., 2019

Estrella Polar, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Primera edició: octubre del 2019

ISBN: 978-84-9137-874-7

Dipòsit legal: B. 17.126-2019

Imprès a Catalunya

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de **paper ecològic** i procedeix de boscos gestionats de manera **sostenible**.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

1

Un tro va fer saltar en Bruno del llit.

Va obrir la finestra de les golfes i els batents van cruixir en la foscor. El carrer estava desert, en un silenci alarmant. No plovia i el cel estava cobert d'estrelles. La brisa va fer ballar les cortines i en Bruno va tancar els porticons.

—Potser ho he somiat... —es va dir mentre es ficava de nou al llit.

Va esclatar un altre tro.

Les parets van tremolar, el guix es va desprendre. En Bruno va sentir una esgarrifança a l'esquena. «Això no és una tempesta». Va baixar de les golfes al mateix moment en què la senyora Prosperetti, amb una espelma a la mà, sortia de la seva habitació fent-se el nus de la bata.

—Bruno, ho has sentit?

En Bruno va assentir espantat.

—Ja venen —va dir ella.

Van baixar al menjador, van tancar les finestres i van assegurar totes les portes. Els retrunyts dels canons cada vegada se sentien més sovint i més a prop. En Bruno va obrir un porticó i va veure que, a poc a poc, totes les cases encenien els llums i es preparaven per al pitjor.

—Surt de la finestra! —va cridar la Prosperetti, que va córrer a tancar-la i va ser a temps de veure que els veïns de davant sortien corrents per la porta.

Es van sentir els crits de la gent. La Prosperetti va es-

tar-se uns segons observant el carrer fins que es van començar a sentir trets. Els austríacs havien entrat a Colfosco, el petit poble on vivien. Va tancar el finestró.

—Bruno, puja a les golfes i no et moguis d'allà fins que jo t'avisi.

—Per què?

—Fes el que et dic!

En Bruno ho va fer i va sentir com la Prosperetti es tancava a la seva habitació, just a sota seu. Va notar com la foscor s'apoderava ràpidament de tot. Sentia gent al carrer i ja no sabia si eren veïns o soldats.

Quan l'exèrcit imperial ja arribava, en Bruno va recordar el dia que s'havia declarat la guerra, ja feia gairebé dos anys.

Aquell dia havia sagnat pel nas.

Gairebé dos anys enrere, en Bruno ja era un noi solitari i diferent. Li agradava anar vora el riu, lluny dels nois de Colfosco, i tocar el violí que li havia regalat el senyor Prosperetti abans de morir.

Aquell matí de primavera, mentre es refugiava en les seves melodies, va rebre un cop a l'esquena.

No els havia vist venir.

De l'impacte, el violí va caure a terra. En Renato, que era un any més gran i cinc vegades més ample que en Bruno, el va trepitjar amb el peu, i el violí va cruixir com el pa acabat de fer. La noia que l'acompanyava reia per sota el nas.

—Era del meu pare —va protestar en Bruno.

En Renato va agafar el violí pel mànec i el va llançar al riu. En caure a l'aigua va fer una esquixada.

—Tu no tens pare, rata.

En Bruno va tirar amunt els mocs i va escopir a la cara

d'en Renato. Se'n va penedir de seguida. Com que la noia va deixar de riure, en Renato devia pensar que calia impressionar-la. A l'instant següent, en Bruno era a terra amb un dolor al nas com el d'una punxada.

—Bruno, que és sang, això que tens? —va dir en Renato—. No deus voler anar així a ca la mamà, oi? Vinga, renta-t'ho bé.

El va agafar dels cabells i el va portar fins al riu. En Bruno no podia lluitar contra en Renato. Es va tirar aigua al nas per treure's la sang. En Renato li feia mal estirant-lo dels cabells.

—Més, Bruno, més. Encara hi tens sang.

Va tornar a mullar-se la cara, i aleshores va notar el cap dins l'aigua. Va fer força per sortir, però en Renato el premia cap avall. Quan li va treure el cap, va sentir com reien i, altre cop, sota l'aigua. Va aguantar la respiració. Deu segons. Vint segons. Trenta.

Va tornar a treure el cap esbufegant.

—No, Renato, deixa'l respirar.

Altre cop a l'aigua. Notava la sang a la cara. Intentava no empassar-se l'aigua. S'havia descomptat amb els segons. En Renato el va empènyer cap a fora i li va tornar a clavar un cop de puny. La sang li va regalimar fins als llavis. En va notar el gust salat.

—No em tornis a escopir, rata.

Quan, al cap d'una estona, va picar a la porta de l'hostal, sabia que no l'esperava res de bo. S'havia obturat el nas amb un tros de tela per parar l'hemorràgia i procurava mantenir la calma. De cop, una clau va girar dins el pany. La porta es va obrir i va aparèixer la prominent Augusta Prosperetti amb els ulls sortints i fent picar a la mà el diari del dia, enrotllat com un corró.

—Passa cap dins! —va bramar agafant-lo pel coll de la camisa.

Quan va demanar-li una explicació, en Bruno no es va atrevir a acusar en Renato. Es va inventar que li havia caigut el violí del pare al riu Piave, i que, intentant recuperar-lo, s'havia donat un cop al nas amb una pedra.

Per inversemblant que fos, va convèncer la Prosperetti, perquè de seguida va formar un remolí amenaçador a l'entrecella i va envermellir com un tomàquet.

El cop de diari va fer que el nas li tornés a rajar com una font.

—Ai, si el papà aixequés el cap... —va dir la Prosperetti—. Neteja't aquesta ensangonada i cap a la cuina a rentar els plats, que avui ve clientela.

En Bruno va recollir *La Gazzeta*, i aleshores va descobrir la notícia del dia, tacada amb la sang del seu nas:

ITÀLIA DECLARA LA GUERRA A ÀUSTRIA-HONGRIA

En aquell moment, en Bruno no va entendre què significava aquell titular tan gros. De fet, no sabia gaires coses: mai no havia anat a l'escola. Quan era ben petit, el matrimoni Prosperetti l'havia acollit al seu hostel com havia fet altres vegades amb nens desvalguts.

El senyor Prosperetti, sempre envoltat d'amics i gerres de cervesa, no li dedicava gaire temps, però quan ho feia era per ensenyar-li els seus instruments musicals. Mesos abans de patir l'infart que el va fulminar, havia regalat al petit Bruno aquell violí que no aconseguia revendre, i en Bruno va aprendre a tocar-lo pel seu compte.

Quan el senyor Prosperetti va morir, els negocis van quedar a les mans de l'Augusta Prosperetti, i, a partir d'aquell

moment, a l'hostal es va imposar un règim autoritari. Va enviar en Bruno a dormir a les golfes per disposar d'una altra habitació lliure i li va prohibir que toqués música per no molestar la clientela. En Bruno servia el dinar a les taules, rentava els plats, canviava els llençols dels llits, escombrava els passadissos i llençava la brossa. De la cuina, se n'encarregava la Prosperetti —des de la vegada que en Bruno s'havia cremat cuinant, la dona no li deixava acostar-se al foc.

A Colfosco, tothom sabia que en Bruno dormia a les golfes. I per això els nois del poble li cridaven «Rata!» quan el veien pel carrer. I era veritat que per les golfes es passejaven les rates. N'hi havia una que sempre anava sola. Tenia el cos més petit i podia escolar-se per les ranures per on no passaven les altres.

En Bruno no s'imaginava una vida pitjor que la seva.

L'única cosa que l'animava eren els clients de l'hostal. Li explicaven històries i li regalaven llibres i fotografies dels llocs d'on venien. Molts eren naturals d'Innsbruck o de Viena, perquè Colfosco era a prop de la frontera amb l'Imperi Austrohongarès, i gràcies a les converses amb els hostes, en Bruno va aprendre a defensar-se en alemany.

—Per què no toques alguna cosa? —li va preguntar un viatger vienès quan en Bruno li va revelar que tocava el violí.

Com que la Prosperetti era fora, en Bruno el va treure de sota el llit i va interpretar una peça improvisada.

—Amic meu —va dir el client—, hauries de venir a Viena. A nosaltres no ens interessen gaire ni la política ni l'economia, les deixem per als alemanys. A Viena ens apassiona la música, la cultura. És una mena d'orgull patriòtic. Has escoltat mai la Filharmònica, a la Musikverein?

—Jo no he estat mai...

—Com toquen! Quin ímpetu! I a les desfilades militars, i

a les processons. Posem música als enterraments! Qualsevol motiu és bo i t'asseguro que els carrers s'omplen de gent.

—Vostè creu que jo... hi podria arribar a tocar?

El client va esclafir a riure i va fer l'últim glop a la gerra de cervesa.

—Amb prou feines entraries a l'Acadèmia Imperial, si vinguessis de bona família, esclar. Però no em vinguis amb romanços, noi. Mozart, Haydn, Beethoven, Strauss... El cel ja és ple d'estrelles. Posa-me'n una altra, corre, va.

Aquell client va marxar, però va encendre una espurna al pit d'en Bruno que ja no es va apagar. Havia estat el primer cop que imaginava una vida millor, lluny de l'hostal.

Hi va tornar a pensar el dia que van declarar la guerra, mentre rentava els plats amb el nas rajant sang com una font. La Prosperetti, resignada, el va enviar a cal metge, i en Bruno va haver de travessar tot el poble fins a la consulta del doctor Nazario, al peu del turó. Des d'allà, una carretera pujava fins al castell de Casamorti.

«Tothom que hi ha entrat ha estat cruelment assassinat —havia dit en Renato un dia que intentava espantar els més petits del poble—. L'esperit dels morts ronda per Casamorti eternament...».

A Colfosco tothom coneixia llegendes d'aquella mena i les explicava als nens perquè obeïssin. Quan en Bruno era petit, tenia por que un dia es trobés amb el Llop dels Alps. La senyora Prosperetti li explicava que hi havia un llop molt ferotge que baixava de les muntanyes, s'emportava un nen de cada casa i se'ls menjava sota la lluna plena. Malgrat que ja no l'espantaven aquelles històries, en Bruno no s'acostava mai a Casamorti més enllà de la consulta.

—Tu ets el noi Prosperetti, oi? —va dir el doctor Nazario movent el bigoti com un raspall de sabates mentre li em-

benava el nas—. No sé en quins problemes et fiques, però no vull que t'acostis al meu Renato, d'acord?

—Però si justament ha estat ell qui...

—M'has sentit bé, noi?

En Bruno ja estava acostumat que ningú volgués escoltar el que pensava. Va assentir i va sortir de la consulta amb el nas embenat.

En veure'l amb aquell aspecte, la gent s'apartava fent mala cara, i en Bruno va pensar que valia més arribar aviat a l'hostal i estalviar-se la segona esbroncada del dia de la Prosperetti. En arribar, es va trobar nous clients que esperaven a la porta perquè els carregués les maletes fins a l'habitació.

Les coses, però, encara van empitjorar més.

Poc després d'aquell dia, les fronteres d'Itàlia es van tancar i l'hostal va deixar de rebre clients. La Prosperetti va vendre les gallines i van haver de racionar fins a l'última engruna de pa, que se la solia emportar aquella rata tan petita.

Un matí boirós, l'exèrcit italià es va plantar a la plaça principal de Colfosco i es va endur els joves a lluitar. Al cap d'un temps, en Bruno va agrair no haver tingut l'edat necessària, perquè cada dia la ràdio feia un recompte dels morts a les batalles dels Alps.

Gairebé dos anys més tard, en Bruno s'havia convertit en un noi de catorze anys tan escanyolit que se li podien comptar les costelles. Un dia, la Prosperetti estava escoltant la ràdio i es va posar les mans al cap.

—Què passa? —va preguntar en Bruno.

—L'exèrcit austríac ha guanyat una batalla important a Caporetto i venen cap aquí —va dir alarmada—. Ens hem d'afanyar. Vine, de pressa.

Van pujar a la seva habitació, que feia una olor de resclosit que tirava enrere, i la Prosperetti va obrir la caixa de les joies que tenia sobre la tauleta de nit. Les va agafar com si fos un grapat d'arròs i les va posar a les mans d'en Bruno.

—Vull que vagis porta per porta a vendre-les. No tornis fins que no en quedi cap.

—Però són les joies que et va regalar el pare... No has volgut vendre-les mai.

—Baixa del burro, Bruno! Ens ho hem de vendre tot perquè haurem de marxar.

—Marxar? On?

La Prosperetti va fer un sospir.

—Tu fes el que et dic. Aquí en tinc més —va dir, va obrir la tapa de la caixa i en va treure les joies més cares. Aleshores, va aturar-se a contemplar un collaret—. Aquest queda-te'l tu, d'acord?

L'hi va posar al coll i en Bruno se'l va mirar encuriós. Era d'or i tenia un penjoll amb la forma d'un arbre dins d'un cercle.

—I ara ves-te'n. Encara que et donin una misèria, accepta-ho.

Durant uns quants dies, en Bruno es va passejar per totes les cases de Colfosco, però ningú no tenia temps per mirar aquell grapat de joies. Finalment, el dia del mercat, en Bruno va trobar un mercader que comprava or, i va acceptar els diners que li va donar l'home sense negociar.

—Quant pel collaret?

—No està a la venda —va dir amagant-se'l al coll de la camisa.

—Te'n dono el doble que per tota la resta.

En Bruno s'ho va rumiar un moment, però, si la Prosperetti se n'adonava, es decebria profundament i no podia ima-

ginar-se el càstig que rebria, així que va tornar a l'hostal amb els diners i se'n va oblidar.

Mentrestant, els austríacs avançaven posicions. Van començar a arribar refugiats dels pobles veïns. Les famílies, abrigades amb el poc que els quedava, caminaven en fila darrere l'exèrcit. Travessaven Colfosco i seguien el seu camí cap a l'oest. La ràdio ja anunciava que els italians formarien una nova línia de defensa a l'altra riba del riu Piave. «El moment de marxar ha arribat», va pensar en Bruno.

Però ja no hi van ser a temps.

En Bruno era a l'ampit de la finestra sentint els trets en la nit.

Els austríacs havien arribat per sorpresa. Després de gairebé dos anys de guerra, l'enemic era a les portes de casa. Els oficials cridaven les ordres als seus soldats i va notar una esgarrifança recurrent-li la pell.

De sobte, entre el brogit, va sentir tres cops secs a la porta de l'hostal.